

Taristuministri määruse „Ministri määruste muutmine seoses Maa- ja Ruumiameti moodustamisega“ eelnõu seletuskiri

1. Sissejuhatus

1.1. Sisukokkuvõte

Määrus kehtestatakse ehitusseadustiku § 13 lõike 3, § 14 lõike 4 punkti 2, § 15 lõike 5 punktide 1 ja 2 ning § 17 lõike 5, sadamaseaduse § 40 lõike 5, veeseaduse § 37 lõike 2, § 160 lõike 4 ja § 168 lõike 4 ning perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse § 10 lõike 2 alusel.

Muudetakse seitset keskkonnaministri ning majandus- ja taristuministri määrust seoses Maa- ja Ruumiameti moodustamisega. Kõik muudatused on seotud määrustes Maa-ameti nime asendamisega Maa- ja Ruumiametiga, ehitusgeoloogia andmeid puudutavas osas Eesti Geoloogiateenistusega ning ehtisregistri pidamise üleminekuga Maa- ja Ruumiametile.

1.2. Eelnõu ettevalmistaja

Määruse eelnõu ja seletuskirja on koostanud Kliimaministeeriumi õigusosakonna nõunik Annemari Vene (telefon 5565 5707, annemari.vene@kliimaministeerium.ee) ning ehituse ja elukeskkonna osakonna ehitustegevuse valdkonnajuht Liisi Pajuste (telefon 5885 1149, liisi.pajuste@kliimaministeerium.ee). Keeletoimetaja oli Justiitsministeeriumi õigusloome korralduse talituse keeleteimetaja Inge Mehide (telefon 5366 8522, inge.mehide@just.ee).

1.3. Märkused

Eelnõukohase määrusega muudetakse:

- 1) majandus- ja taristuministri 14. veebruari 2020. a määruse nr 3 “Ehitamise dokumenteerimisele, ehitusdokumentide säilitamisele ja üleandmisele esitatavad nõuded ning hooldusjuhendile, selle hoidmisele ja üleandmisele esitatavad nõuded” 08.07.2023 jõustunud redaktsiooni (RT I, 05.07.2023, 312);
- 2) majandus- ja taristuministri 24. aprilli 2025. a määruse nr 32 “Ehitusgeoloogilisele uuringule esitatavad nõuded” 01.07.2015 jõustunud redaktsiooni (RT I, 28.04.2015, 12);
- 3) majandus- ja taristuministri 3. märtsi 2023. a määruse nr 13 „Korterelamute energiatõhususe toetuse tingimused“ 27.09.2024 jõustunud redaktsiooni (RT I, 24.09.2024, 8);
- 4) keskkonnaministri 26. aprilli 2019. a määruse nr 18 „Maapinna kalde määramise alused põllumassiivi piires ning kaldega ala väetamise erandid“ 01.10.2019 jõustunud redaktsiooni (RT I, 30.04.2019, 14);
- 5) keskkonnaministri 5. novembri 2021. a määruse nr 49 „Nitraaditundliku ala määramine ja põllumajandusliku tegevuse piirangud nitraaditundlikul alal“ 12.11.2021 jõustunud redaktsiooni (RT I, 09.11.2021, 10);
- 6) majandus- ja taristuministri 17. juuli 2015. a määruse nr 97 “Nõuded ehitusprojektile” 08.07.2023 jõustunud redaktsiooni (RT I, 05.07.2023, 292);
- 7) majandus- ja taristuministri 28. märtsi 2022. a määruse nr 25 „Sadama registreerimistaotlusel kajastatavate andmete loetelu“ 04.04.2022 jõustunud redaktsiooni (RT I, 01.04.2022, 5).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõukohane määrus koosneb kaheksast paragrahvist.

Paragrahvida 1 muudetakse majandus- ja taristuministri 14. veebruari 2020. a määruse nr 3

“Ehitamise dokumenteerimisele, ehitusdokumentide säilitamisele ja üleandmisele esitatavad nõuded ning hooldusjuhendile, selle hoidmisele ja üleandmisele esitatavad nõuded” § 14 lõiget 5, mille kehtiva sõnastuse kohaselt avaldab Kliimaministeerium oma veebilehel ehtisregistrisse ehitusdokumentide elektroonilise üleandmise juhendi.

Uue sõnastuse kohaselt tuleb see avaldada ehtisregistri veebilehel. Muudatus on seotud ehtisregistri üleviimisega Maa- ja Ruumiametisse ning sellega seoses avaldatakse edaspidi vastavad juhised ehtisregistri veebilehel.

Paragrahviga 2 sätestatakse majandus- ja taristuministri 24. aprilli 2015. a määruses nr 32 “Ehitusgeoloogilisele uuringule esitatavad nõuded”, et ehitusgeoloogilise uuringu aruanne tuleb Maa-ameti asemel esitada Eesti Geoloogiateenistusele.

Vabariigi Valitsuse seaduse muutmise ja selle tõttu teiste seaduste muutmise seaduse (Maa-ameti ümberkorraldamine Maa- ja Ruumiametiks) (vastu võetud 19.11.2024, eelnõuna nr 457 SE) seletuskirjas¹ on selgitatud järgmist: „Maa- ja ruumivaldkonna ülesannete jaotuse korrastamise tulemusel läheb seniste Maa-ameti täidetavate geoloogiavaldkonna ülesannete täitmine alates 2025. aasta 1. jaanuarist üle Eesti Geoloogiateenistusele ja Keskkonnaametile, sest lähtudes Vabariigi Valitsuse seaduses sätestatust kuulub maapõueressursside kasutamise korraldamine, geoloogiline kaardistamine ja riikliku geoloogilise pädevuse tagamine Kliimaministeeriumi valitsemisalas. Keskkonnaametile jääb senistest Maa-ameti geoloogia-alastest ülesannetest vaid riikliku järelevalve funktsioon.

Praegu Maa-ameti hallatav ehitusgeoloogia andmekogu koosneb füüsilisest arhiivist ning PDF-ina digitaliseeritud materjalidest. Üleandmise protsessi detailid on täpsustamisel.

Paragrahvis 3 asendatakse majandus- ja taristuministri 3. märtsi 2023. a määruse nr 13 „Korterelamute energiatõhususe toetuse tingimused“ § 12 lõike 1 punktis 2 viide Maa-ameti tehingute andmebaasile viitega Maa- ja Ruumiameti tehingute andmebaasile. Tegemist on redaktsioonilise muudatusega.

Paragrahvis 4 asendatakse keskkonnaministri 26. aprilli 2019. a määruse nr 18 „Maapinna kalde määramise alused põllumassiivi piires ning kaldega ala väetamise erandid“ § 1 lõigetes 1 ja 2 ning § 3 lõike 2 punktis 1 viide Maa-ameti kaardirakenduse kallete kaardile viitega Maa- ja Ruumiameti kaardirakenduse kallete kaardile. Tegemist on redaktsioonilise muudatusega.

Paragrahvis 5 asendatakse keskkonnaministri 5. novembri 2021. a määruse nr 49 „Nitraaditundliku ala määramine ja põllumajandusliku tegevuse piirangud nitraaditundlikul alal“ § 2 lõikes 2 viide Maa-ameti geoportaalile viitega Maa- ja Ruumiameti geoportaalile. Tegemist on redaktsioonilise muudatusega.

Paragrahviga 6 muudetakse majandus- ja taristuministri 17. juuli 2015. a määruse nr 97 “Nõuded ehitusprojektile” § 7 lõiget 11. Kehtiva sätte kohaselt juhendatakse ehitusprojekti digitaalsel esitamisel täiendavalt Kliimaministeeriumi veebilehel avaldatud juhisest. Edaspidi avaldatakse juhised ehtisregistri veebilehel. Vt põhjendused ka § 1 selgituste juures.

Paragrahvis 7 asendatakse majandus- ja taristuministri 28. märtsi 2022. a määruse nr 25 „Sadama registreerimistaotlusel kajastatavate andmete loetelu“ § 6 punktis 2 viide Maa-ameti

¹ Leitav: <https://www.riigikogu.ee/tegevus/eelnoud/eelnou/101a535f-dbc6-4af1-b0a1-0a128fff044c/vabariigi-valitsuse-seaduse-muutmise-ja-selle-tottu-teiste-seaduste-muutmise-seadus-maa-ameti-umberskorraldamine-maa-ja-ruumiametiks/>

geoportaalile viitega Maa- ja Ruumiameti geoportaalile. Tegemist on redaktsioonilise muudatusega.

Paragrahv 8 sätestab määruse jõustumisajaks 2025. aasta 1. jaanuari, mil jõustub Vabariigi Valitsuse seaduse muutmise ja selle tõttu teiste seaduste muutmise seadus (Maa-ameti ümberkorraldamine Maa- ja Ruumiametiks) (vastu võetud 19.11.2024).

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu ei ole puutumuses Euroopa Liidu õigusega.

4. Määruse mõjud

Määrusel ei ole sotsiaalset mõju ega mõju elu- ja looduskeskkonnale. Samuti ei mõjuta määrus majandust, riigi julgeolekut, välissuhteid, regionaalarengut ega kohaliku omavalitsuse korraldust.

Maa-ameti Maa- ja Ruumiametiks ümberkorraldamise mõju on analüüsitud Vabariigi Valitsuse seaduse muutmise ja selle tõttu teiste seaduste muutmise seadus (Maa-ameti ümberkorraldamine Maa- ja Ruumiametiks) (eelnõuna nr 457 SE) seletuskirjas. Eelnõukohase määruse kehtestamine ei too kaasa lisamõju, muudatused on redaktsioonilised ja valdavalt nimemuudatused määrustes.

Geoloogiaga seotud ülesannete liikumine Maa-ameti alt Eesti Geoloogiateenistusse tekitab vajaduse suurendada Eesti Geoloogiateenistuse koosseisu ja korraldada nende ülesannete täitmine (andmete ja andmekogude üleandmine). Sellekohased ettevalmistused käivad ja nende muudatustega on Vabariigi Valitsuse seaduse muutmise ja selle tõttu teiste seaduste muutmise seaduse (Maa-ameti ümberkorraldamine Maa- ja Ruumiametiks) väljatöötamisel juba arvestatud. Eesti Geoloogiateenistus on korraldanud konkursid sobivate töötajate leidmiseks ja tegeletakse tehniliste küsimustega, et andmekogude ületoomine ning seniste ülesannete üleandmine uutele töötajatele toimuks võimalikult sujuvalt. Kaardistatud on nii senise Maa-ameti geoloogiaosakonna kui ka Eesti Geoloogiateenistuse tööprotsessid. Eelarvesse on kavandatud vahendid.

Ehitisregistri Maa- ja Ruumiametisse liikumisega kaasnevat mõju on analüüsitud Vabariigi Valitsuse seaduse muutmise ja selle tõttu teiste seaduste muutmise seadus (Maa-ameti ümberkorraldamine Maa- ja Ruumiametiks) (eelnõuna nr 457 SE) seletuskirjas. Muudatustega nähakse juhenditele ette teine asukoht (ehitisregistri koduleht Kliimaministeeriumi kodulehe asemel), uusi juhendeid seetõttu koostama ei pea. Ehitisregistri menetluskeskkonna kasutusjuhendid on juba ehitisregistri kodulehel. Muudatus on mõistlik ka seetõttu, et ehitisregistri kasutaja otsib juhiseid pigem registri, mitte Kliimaministeeriumi kodulehelt.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevus, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse rakendamisega ei kaasne lisakulusid riigieelarvele. Muudatuste elluviimise kulude ja lisatöödega on Maa- ja Ruumiameti loomisel arvestatud. Määruste muudatuste kohaldamine ei too lisakulutusi, vaid muudatused on vajalikud, et määrused vastaksid Maa- ja Ruumiameti loomise tõttu muudetavatele seadustele.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 2025. aasta 1. jaanuaril, et tagada määruste vastavus Maa- ja Ruumiameti loomise tõttu muudetavatele seadustele.

7. Eelnõu koostamine

Eelnõu saadetakse koostamiseks ministriumidele.